

**RIKSÅKLAGARE NEKAS
PRÖVNING I HÖGSTA
DOMSTOLEN**

En man med välinställd hivbehandling hade vid ett flertal tillfällen haft oskyddat samlag med sammanlagt fyra kvinnor utan att informera någon av dem om att han hade hiv. I inget av fallen hade viruset överförts till någon av kvinnorna. Dock dömdes Tingsrätten till fängelse för framkallande av fara för annan efter att ha haft oskyddat sex. Mannen friades sedan av Hovrätten över Skåne och Blekinge i oktober 2013. Hovrätten gjorde bedömningen efter att ha tagit del av det kunskapsunderlag som publicerats av Folkhälsomyndigheten och Referensgruppen för antiviral terapi (RAV) och som visar på kraftigt minskad risk för överföring vid behandlad hiv. I mitten av september i år beslutade Högsta domstolen (HD) att neka Riksåklagaren prövning av Hovrättens dom vilket innebär att Hovrättens friande dom är slutgiltig.

Detta har både positiva och negativa efterföljder för vårt arbete här på Hiv-Sverige. Då HD inte prövar Hovrättens friande dom betyder det att enligt HD behövs det ingen vidare prövning i ärendet, något som är väldigt positivt. Samtidigt innebär det att dagens rättspraxis förblir oförändrad och fortsätter vägledas av Högsta domstolens dom från 2004 då en man dömdes till ett års fängelse för att ha haft oskyddat samlag med flera kvinnor utan att informera om sin hivstatus. Detta är negativt eftersom dagens kunskapsunderlag ser annorlunda ut än för tio år sedan. Dagens mediciner gör att de som lever med hiv och som har en bra och välinställd behandling har omätbara virusnivåer vilket innebär en minimal eller obefintlig risk för överföring av hiv vid oskyddat samlag även om kondom inte används. För hivpositiva personer innebär detta att man kan få sina förhållningsregler reviderade av sin behandlande läkare.

FARHAD MAZI ESFAHANI

ALMEDALEN

Farhad Mazi Esfahani och Peter Månehall var i Almedalen i somras på ett antal seminarier, föreläsningar och workshops. Vad som är mycket intressant när man besöker och deltar i dessa arrangemang är att vikten av att lyfta upp målgruppen och inkludera målgruppen i referensgrupper, dialogforum, utredningar och att ta till sig sakkunnighet från patientgruppen står högt på agendan. Tyvärr tycker vi att det är mycket prat och vi hade önskat oss lite mer handling och sett att patientorganisationerna fått större plats i praktiken. Förhoppningsvis blir det så till nästa år! Vi på Hiv-Sverige arbetar för detta.

Årets fråga från Handikappförbunden var "rätten till försörjning". Det var bland annat om den frågan vi pratade och diskuterade med politiker, myndigheter och näringsliv. Vi diskuterade frågan och utbytte erfarenhet med andra patientorganisationer.

Hur kan man få arbeta 100% utifrån sin egen kapacitet och förmåga. Det var en spännande fråga att lyfta och det är något vi kommer att återkomma till även efter valet. För personer som byter eller startar en behandling är det viktigt att känna sig trygg och ha en förståelse från arbetsgivaren om att kunna arbeta 100% utifrån sin egen förmåga.

En annan fråga vi lyfte i Almedalen var smittskyddslagen och det nya kunskapsunderlaget, och då indirekt om informationsplikten i förhållningsreglerna. Vissa av partierna är helt med Hiv-Sverige i vår åsikt om informationsplikten andra partier har en bra bit kvar innan vi kommer att få med dessa på vår linje om omprövning av informationsplikten.

Andra frågor vi lyfte till diskussioner var att "testning är prevention" samt att "behandling är prevention". Det uppstod en del fantastiskt intressanta diskussioner och vi fick kontakter med politiker som vi kommer att följa upp under året.

PRIDE

Hiv-Sverige deltog i och arrangerade fyra seminarier och paneldiskussioner under Stockholm Pride. Årets tema för Pride var "Vardag". Pride House är förhoppningsvis ett irriterande och provocerande inslag under Stockholm Pride.

Måndag den 28 juli till fredag den 1 augusti var Pride House, mitt i Stockholms hjärta, öppet. En del av arrangemangen var kostnadsfria och en del var man tvungen att ha en dog tag för att komma in till. Pride House hade många olika ansikten och förhoppningsvis något som passade för alla som var intresserade av politik och hbtq-kultur. I år igen var platsen i Kulturhuset Stadsteatern. Arrangemangen innehåller alltifrån konst, musik, debatt, film, samtal, teater och workshops.

En sak som vi kan sammanfatta så här efteråt är att 45 minuter för en debatt, workshop eller ett samtal är alldeles för kort tid. Helst en till en och en halv timma måste man ha för att hinna gå in på de olika frågorna.

Ny kunskap om hiv och smittsamhet - behov för en lagändring?

Arrangör: RFSL

Ny kunskap har kommit om smittsamhet och hiv, vilken visar att risken för att överföra hiv till någon annan är minimal vid en välfungerande medicinsk behandling. Vilka konsekvenser borde detta få för lagstiftningen på smittskyddsområdet? Vi presenterade även den nya kampanjen som vi har tillsammans med RFSL om informationsplikten (se annan plats i bladet).

Vad är hiv idag?

Arrangör: Hiv-Sverige

Simon Blom har genom föreläsningar på Pride, i Almedalen och via media varit en röst för den nya generationens hivpositiva under flera år. Han har mottagit Pehr-Olof Pehrsons minnesstipendier

för sitt engagemang och han har under de senaste två åren suttit i RFSL:s förbundsstyrelse där han är ledamot i hälsoutskottet. Nu är Simon Blom projektledare för Hiv-Sveriges ungdomsprojekt Ung-Hiv. Ung-Hiv syftar till att skapa en plattform för dagens unga som lever med hiv utifrån deras behov. Självstigma är en av utmaningarna med att leva med hiv idag - hur kan man förändra attityder i samhället? Och vad är hiv idag? Hur kan du vara med och ändra dagens syn på hiv? Detta samtalade Simon och Farhad om på Pride House på onsdagen.

Allas rätt till en vardag

Arrangör: Hiv-Sverige och Handikappförbunden

Ett debattforum, med politiker och ministrar, om rätten till försörjning från ett hiv- och hbtq-perspektiv. Vad behöver göras och vad tycker våra förtroendevalda? Vad vill vi att våra förtroendevalda ska göra?

Det kom upp en hel del frågor. Att rädsla som grundar sig i okunskap leder till diskriminering och utanförskap var något alla höll med om. Alla partier var inne på att titta över och förändra smittskyddslagen men Kristdemokraterna hade inget ställningstagande i denna fråga.

Arbetsliv: Alla var överens om att det inte får förekomma diskriminering i arbetslivet och att man ska titta över diskrimineringslagen och se om man eventuellt kan inkludera hiv i denna.

Vi måste våga prata om hälsa och livskvalité. I frågan kring Försäkringskassan och dess frågor spretade det en del, men alla var tydliga med att det måste fungera och att det råder en kunskapsbrist som måste åtgärdas samt att titta på hur den enskildes arbetsförmåga ser ut.

Sjukvården: Det ska vara samma kvalitét på vården i Sverige oavsett var man bor. Det behövs kunskap och utbildningar och samarbete för att få en bra sjukvård nationellt.

Medverkande: Barbro Westerholm, Folkpartiet. Lars Gårdefelt, Feministiskt Initiativ.

Emma Henriksson, Kristdemokraterna. Petter Forkstam, Miljöpartiet. Ingrid Burman, Handikappförbunden.

Jag vet min hivstatus, vet du din?

Arrangör: Hiv-Sverige

Diskussion kring ny evidens om överföring av hiv samt diskussion kring vad det innebär på individnivå för personer som lever med hiv och vikten av testning som prevention. I detta samtal blev det mycket diskussion om Positiva Gruppens nya kampanj "Prevention på lika villkor" (se mer på annan plats i bladet). Vad är det man uppnår och vad är syftet med kampanjen? Det kom också upp frågor och kommentarer på hiv och behandling och framförallt om det nya kunskapsunderlaget. Tillgång till behandling och att numera är hiv en kronisk sjukdom kom diskussionen in på informationsplikten i smittskyddslagen. Titeln på samtalet var "Jag vet min hivstatus, vet du din?" Underrubriken var "Testning som prevention samt behandling som prevention".

PETER MÅNEHALL
Ombudsman

HIV-SVERIGE OCH RFSL LANSERAR KAMPANJ

Lever du med hiv? Begär omprövning av informationsplikten.

Enligt smittskyddslagen skall personer som lever med hiv kunna delges förhållningsregler. En sådan förhållningsregel är bland annat den så kallade informationsplikten. Hiv-Sverige och RFSL uppmanar nu personer som lever med hiv att begära omprövning av sina förhållningsregler.

– I och med det nya kunskapsläget om överföringsrisker anser vi att personer som lever med hiv inte skall behöva anpassa sitt levnadssätt till förhållningsregler personen inte behöver ha, säger Christian Antoni Möllerop, vice förbundsordförande i RFSL.

Den 21 oktober 2013 lanserade dåvarande Smittskyddsinstitutet (SMI), (nu Folkhälsomyndigheten) ett kunskapsunderlag. "Smittsamhet vid behandlad hivinfektion" om överföringsrisker vid välfungerande antiretroviral behandling. Där konstateras det att risken för att överföra hiv till någon annan är minimal vid vaginala och anala samlag där kondom använts. Den är även mycket låg vid anala och vaginala samlag där kondom inte använts. Smittskyddslagens (2004:168) § 2, 4 kapitlet ger behandlande läkare möjlighet att ge individuellt utformade förhållningsregler. 21 oktober 2013 skickade därför Socialstyrelsen ut ett förtydligande rörande smittskyddslagens förhållningsregler (Dnr. 3.1- 40828/2013) där myndigheten preciserar att personer som lever med hiv och har en välfungerande behandling inte behöver delges någon informationsplikt.

– Tyvärr är det många som fortfarande tror att viruset överförs som om det var influensa, men så är alltså inte fallet. Däremot är det de som inte vet om att de bär på hiv som överför viruset till andra och det är av dessa det finns en mycket stor risk att få viruset överfört. För den gruppen gäller förstås inte någon informationsplikt då de inget vet och därför heller inget har att berätta, säger Christian Antoni Möllerop.

Hiv-Sverige och RFSL har drivit frågan om ändringar i Smittskyddslagen i många år. Detta då organisationerna anser att smittskyddslagens informationsplikt bidrar till att försämra det hivpreventiva budskapet. Den bidrar till att skapa en bild av att det är den hivpositiva som ensam bär på allt ansvar för att hiv inte överförs och inte samtliga personer i det sexuella mötet. Hiv-Sverige och RFSL framhåller att det centrala i det hivpreventiva arbetet är vad som görs, och inte vad som sägs. Det bästa skyddet mot hiv är att använda kondom eller på annat sätt praktisera säkrare sex oavsett om du vet, eller inte vet om din egen, eller din partners status. Tonvikten måste därför ligga på att skapa en lagstiftning och en tillämpning av lagtexten som stimulerar och motiverar till att alla tar sitt ansvar och skyddar sig och sin partner på bästa möjliga sätt.

–I väntan på nödvändiga ändringar i smittskydds-

lagen där informationsplikten för personer som lever med hiv är avskaffad, menar vi att när den gällande lagen möjliggör för varje individ att få individuellt anpassade förhållningsregler måste det nya kunskapsläget och Socialstyrelsens förtydligande leda till att personer som lever med hiv och har en välfungerande behandling undantas från onödiga förhållningsregler. I och med att vi inte förväntar oss att landets läkare på eget initiativ ändrar aktuella förhållningsregler uppmanar vi hivpositiva att begära omprövning i enlighet med smittskyddslagen, säger Peter Månehall, ombudsman på Hiv-Sverige.

Personer som lever med hiv, och har delgetts förhållningsregler har enligt smittskyddslagens § 3 rätt att överklaga beslutet. Hiv-Sverige och RFSL uppmanar därför personer som lever med hiv och har en välinställd behandling om att ta upp frågan med sin behandlande läkare och fråga om informationsplikten i fortsättningen kommer gälla. Om behandlande läkare inte, i skriftlig form, delger nya förhållningsregler uppmanas personen att överklaga beslutet. Mer information om hur du kan gå till väga finns på www.rfsl.se/?p=6504.

– Vi kommer bistå personer med att överklaga om någon skulle behöva hjälp med detta. Vi hoppas också att personer som lever med hiv använder möjligheten att dela med sig av sina erfarenheter av vården i stort, och i synnerhet det bemötande personen har fått i fråga om förhållningsreglerna, avslutar Peter Månehall.

PETER MÅNEHALL
Ombudsman

UNDERSÖKNING OM DINA PREFERENSER KRING HIV- BEHANDLING

I syfte att samla in kunskap om hur du upplever din hivbehandling finns en anonym nätbaserad undersökning. Undersökningen är en del av ett projekt som genomförs av läkemedelsföretaget Gilead. Projektet initierades av en multidisciplinär styrgrupp som består av hivkliniker, sjuksköterskor, apotekare samt patientföreträdare. Undersökningen är på engelska och består av ett frågeformulär som tar cirka 15 minuter att fylla i. Hittills har endast ett fåtal svar från Sverige inkommit. Det är viktigt att vi blir representerade i undersökningen, så gå in på nedanstående länk och svara på enkäten.

Länken till undersökningen är
snapsurveys.com/wh/s.asp?k=140049001199

HIV-14 I TROMSÖ

Den 18-19 september deltog jag i Norges årliga brukarkonferens för hivpositiva, Hiv-14, i Tromsö där ca 150 personer deltog. I år var Hiv-Sveriges systerorganisation, Nye Plus, värd tillsammans med Tromsö Universitetssjukhus.

Hela konferensen hölls i ett förändringsorienterat brukarperspektiv och några av de mest intressanta föredragen presenterade nya metoder för att öka patienternas inflytande i vården. I Kristiansand deltar t.ex. patienter i ett så kallat brukarråd vid styrning, planering och uppföljning av det dagliga arbetet på infektionskliniken. Tanken bakom detta är att patienterna är en viktig kunskapsresurs och ska ha ett verkligt inflytande över vården. På infektionskliniken i Kristiansand får också nydiagnostiserade hivpositiva patienter träffa en annan hivpositiv person och det har varit mycket effektivt för att minska psykiskt lidande och för att patienterna snabbare

ska kunna leva med sin hivinfektion på ett bra sätt. Andra viktiga frågor som diskuterades var hur arbetet ska gå vidare för att normalisera hiv generellt i samhället och minska självstigmatisering hos hivpositiva personer. Det var en mycket intressant konferens, vi har mycket att lära av Nye Pluss hivpolitiska arbete.

ÅSA CRONBERG

SAMVERKANSPROJEKTET "OUTREACH RWANDA"

Hiv-Sverige driver i samarbete med en motsvarande organisation i Rwanda, ANSP+, och med finansiellt stöd från MyRight/Sida ett pilotprojekt under åren 2013-2014. Syftet med projektet Outreach är att främja totalhälsa och ett värdigt liv för de som lever med hiv i Rwanda. Projektet fokuserar på tre områden:

- Basbehov/Hälsa
- Företagande/Självkänsla och
- Organisationsutveckling/Kapacitetshöjning av ANSP+

Pilotprojektets mål är att till december 2014 fastställa en arbetsmodell för ett lyckat långtidsprojekt och samtidigt på kort sikt främja ANSP+ medlemmars hälsa och möjligheter till inkomstgenerering i Rurenge, Nyagatare District.

Detta har hänt sedan förra verksamhetsbladet kom ut; ANSP+ har kartlagt levnadsvillkoren för båda kooperativens medlemmar och vilket stöd de får av Rurenge Health Center vad gäller medicinering och samtal.

Medlemmarna har fått fortlöpande utbildning och coachning i hur man driver kooperativ framgångsrikt.

Grisuppfödningen har drivits vidare av båda kooperativen och de första tio smågrisarna har fötts hos det ena kooperativet.

ANSP+ har rekryterat två personer och för att höja kapaciteten ytterligare håller MyRights samordnare i Rwanda en utbildning för ANSP+ styrelse och personal i hur man bäst driver en frivilligorganisation med strategisk planering och projektarbete.

ANSP+ och Hiv-Sverige har tillsammans lämnat in lägesrapporter för första halvåret.

Under våren har ANSP+ och Hiv-Sverige tillsammans tagit fram en ansökan kring finansiering av ett treårigt projekt, 2015-2017. Ansökan har lämnats till MyRight för granskning innan den lämnas in till Sida i oktober. Mer om detta i nästa nyhetsblad.

OSWALD MFIZI
Projektledare

BARRY SOLLY
Projektteam

JURIDISK RÅDGIVNING

Hiv-Sveriges juridiska rådgivning ger dig som lever med hiv kostnadsfri juridisk rådgivning i hiv-relaterade frågor. Jag som arbetar på rådgivningen heter Åsa Cronberg och jag är jur kand. Du kan boka ett besök, ringa till rådgivningen eller maila din fråga.

Du kan också få praktisk juridisk hjälp med att överklaga beslut från olika myndigheter, t.ex. Försäkringskassan eller Migrationsverket, om du inte redan har fått rättshjälp och har en advokat som biträder dig.

Vi som arbetar på Hiv-Sverige har tystnadsplikt.

Telefontiderna till rådgivningen är måndagar och onsdagar kl 10-12 samt fredagar kl 10-11. Det går också bra att lämna ett meddelande och ditt telefonnummer så ringer jag upp dig. Telefonnummer till rådgivningen är 08-12 00 51 03. E-postadressen är radgivning@hiv-sverige.se

INBJUDAN TILL LANSERINGSKONFERENS

Nu har hösten börjat dra runt knuten rejält och projektet Ung-Hiv går in för slutspurten på år två. Webbyrån har snart en gångbar plattform klar för lansering och projektet har presenterats runt om i Norden.

Vill du vara med på lanseringskonferensen av projektets plattform? Är du under 30 år och lever med hiv? Lördagen den 29 november anordnas en konferensdag med både en föreläsning om hur det är att leva med hiv som ung idag, samt en föreläsning av Jan Albert om rapporten "Smittsamhet vid en behandlad hivinfektion". Medverkan är kostnadsfri. Ung-Hiv står för en viss reseersättning (max 1000 kr), lunch och fika samt hotell mellan den 29:e och 30:e november. Anmäl dig till simon.blom@hiv-sverige.se senast den 31 oktober. Antalet platser är begränsat.

Har du allergier eller särskilda önskemål om kost, skriv detta i anmälan. Vid frågor, kontakta Simon Blom, simon.blom@hiv-sverige.se, telefon 076-555 67 94 eller Jenny Skånberg, jenny.skanberg@pgvast.se

Tills vidare. Ha det bra.

SIMON BLOM
Projektledare

PREVENTION PÅ LIKA VILLKOR

Positiva Gruppens omtalade och omdiskuterade kampanj "Prevention på lika villkor" har en egen hemsida. Den går att nå på länken smittfri.org. Där finns bl a information om Folkhälsomyndighetens kunskapsunderlag om smittsamhet vid behandlad hivinfektion.

Positiva Gruppen planerar att fortsätta med kampanjen även under hösten och vintern.

GREGGER HESSMO

Hiv-Sverige är en nationell paraplyorganisation som, tillsammans med sju medlemsföreningar, arbetar för att skapa förbättrade livsvillkor för personer som lever med hiv. Vi är en ideell, partipolitiskt- och religiöst obunden organisation med en styrelse som väljs bland representanter för våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar.

Hiv-Sveriges medlemsorganisationer är Convictus, Kamratföreningen Oasen, Kvinnocirkeln Sverige (KCS), Positiva Gruppen, Positiva Gruppen Mitt, Positiva Gruppen Syd och Positiva Gruppen Väst.

Hiv-Sverige är en del av Handikappförbunden och Hiv-Norden.

Hiv-Sverige, Tjurbergsgatan 29, 118 56 Stockholm.

Tel: 08-714 54 10. E-post: info@hiv-sverige.se. Hemsida: www.hiv-sverige.se

